

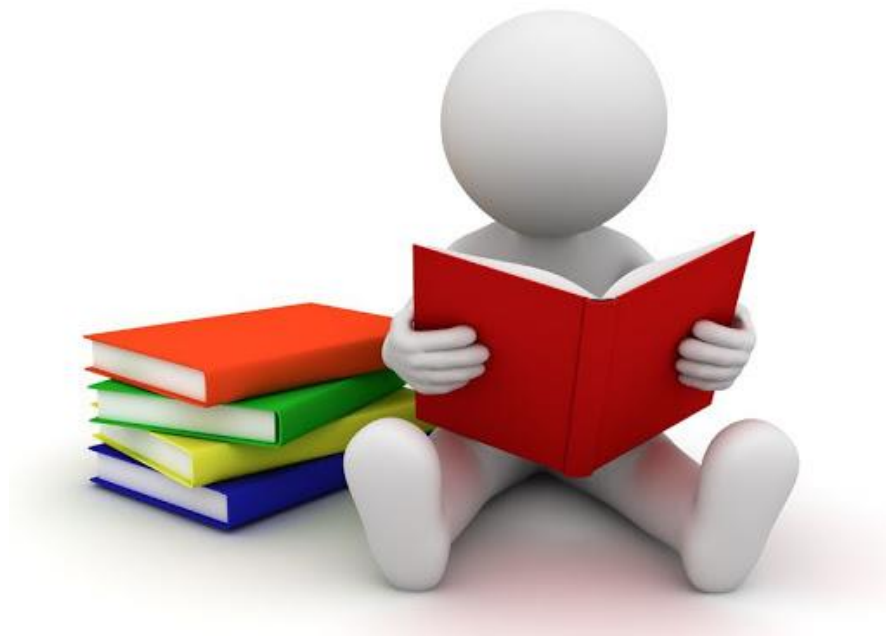
Полтавська державна аграрна академія

Матеріали

52-ї науково-методичної конференції

викладачів і аспірантів

«Модернізація освітньої діяльності та проблеми управління якістю підготовки фахівців в умовах діджиталізації»

24-25 лютого 2021 року

м. Полтава

УДК 378.147

М 34

Редакційна колегія:

Дорошенко А.П., начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

Колесніченко І. А., методист II категорії навчального відділу

Ткаченко Д. Р., секретар навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Комп'ютерна верстка – **Ткаченко Д. Р.**

***Відповідальність за правильність наведених статистичних даних,
фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез***

Програма 52-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Модернізація освітньої діяльності та проблеми управління якістю підготовки фахівців в умовах діджиталізації». м. Полтава : ПДАА, 2021. 218 с.

ЗМІСТ

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ	9
Використання електронних підручників в освітньому процесі	
Благодарь К.С., лаборант	9
Використання матеріалів платформи YouTube при дистанційному навчанні	
Біленко О.П., к.с.-г.н., старший викладач; Воропіна В.О., асистент; Татаренко Г.Б., асистент; Тараненко С.В., к.с.-г.н., доцент	11
Використання цифрових технологій в агрономії	
Баган А. В., к.с.-г.н.; Шокало Н. С., к.с.-г.н., доцент	13
Вплив діджиталізації на навчальний і виховний процес кафедри рослинництва	
Гангур В.В., д.с.-г.н., старший науковий співробітник; Антонєць О.А., к.с.-г.н., доцент; Антонєць М.О., к.психол.н., доцент	15
Діджиталізація освітнього процесу у закладах вищої освіти аграрного спрямування	
Поспєлов С.В., д.с.-г.н., доцент; Ласло О.О., к.с.-г.н., доцент; Олєпїр Р.В., к.с.-г.н.....	16
Діджиталізація освіти: переваги та ризики впровадження	
Ромашко Т.П., к.х.н., доцент	18
Досвід навчання з використанням дистанційних технологій на кафедрі захист рослин ПДАА	
Коваленко Н.П., к.с.-г.н., доцент; Поспєлова Г.Д., к.с.-г.н., доцент	21
Досвід оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі спеціальності 101 Екологія	
Калініченко В.М., к.с.-г.н., доцент; Плаксієнко І.Л., к.х.н., доцент	23
Особливості використання змішаного навчання в закладах вищої освіти	
Малюга А.Ю., асистент	26
Особливості впровадження цифровізації у сфері рослинництва	
Рибальченко А. М., к.с.-г.н.....	27
Проблеми і перспективи впровадження дистанційних і освітніх технологій	
Опара М.М., к.с.-г.н., доцент	30
Проблеми підготовки фахівців із захисту рослин в умовах діджиталізації	
Поспєлова Г.Д., к.с.-г.н., доцент; Коваленко Н.П., к.с.-г.н., доцент	33
Системність екологічної освіти в аграрних закладах вищої освіти	
Міщенко О.В., к.с.-г.н., доцент; Колєснікова Л.А., к.с.-г.н., доцент	35
Сучасні реалії навчального процесу здобувачів вищої освіти з агрономії та особливості формування їх фахових компетенцій	
Кочєрга А.А., к.с.-г.н., доцент; Філонєнко С.В., к.с.-г.н., доцент	37
Цифрова трансформація – важлива складова частина в системі підготовки магістрів за спеціальністю Агрономія	
Юрченко С. О., к.с.-г.н.; Марєнич М. М., к.с.-г.н., доцент.....	40
Цифрові компетентності в підготовці аграрних фахівців	
Шакалій С. М., к.с.-г.н.; Сенчук Т. Ю., молодший науковий співробітник Інституту бджільництва ім. П. І. Прокоповича	42
Шляхи забезпечення дистанційного навчання в агрономії	
Бараболя О.В., к.с.-г.н., доцент; Ляшенко В.В., к.с.-г.н., доцент; Піщалєнко М.А., к.с.-г.н., доцент.....	44
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	46
Вибір міжфакультетських навчальних дисциплін з використанням кабінету студента ПДАА	
Лаврінєнко І.В., к.вет.н., доцент, заступник начальника навчального відділу; Костоглод А.К., завідувач навчально-методичного кабінету; Пастрома Л.І., методист навчального відділу; Гринь В.І., методист II категорії навчального відділу;	

Москаленко Л.В., методист навчального відділу.....	46
Виклики діджиталізації під час викладання дисципліни «Ветеринарно-санітарна експертиза»	
Михайлютенко С. М., к.вет.н., доцент	48
Виклики діджиталізації при викладанні лабораторних занять	
Щербакова Н. С., к.вет.н., доцент; Передера С.Б., к.вет.н., доцент; Передера Ж. О., к.вет.н., доцент	50
Використання дистанційних технологій у викладанні хірургічних дисциплін	
Передера Р.В., к.вет.н., доцент	52
Вирішення проблеми плагіату в сучасному освітньому процесі	
Звенігородська Т.В., к.вет.н., доцент	54
Дистанційна форма навчання (проблематика та перспективи)	
Локес-Крупка Т.П., к.вет.н., доцент; Бурда Т.Л., асистент	56
Здобутки та проблеми щодо підготовки фахівців ветеринарної медицини в сучасних умовах	
Бердник В.П., д.вет.н., професор; Бердник І.Ю., к.біол.н., доцент; Марченко Т.М., завідувач проблемної, науково-дослідної лабораторії.....	57
Модернізація освіти в умовах цифрової трансформації	
Канівець Н.С., к.вет.н., доцент; Шатохін П.П., к.вет.н., доцент; Каришева Л.П., старший викладач	60
Модернізація системи електронного навчання в Академії до потреб учасників освітнього процесу	
Авраменко Н.О., к.вет.н., доцент; Омельченко Г.О., к.вет.н., доцент.....	62
Навчальна практика, як метод засвоєння теоретичного матеріалу з анатомії свійських тварин	
Марченко Т.М., завідувач проблемної науково-дослідної лабораторії; Коломак І.О., старший викладач	64
Особливості підготовки фахівців ветеринарної медицини в умовах дистанційної освіти	
Панасова Т.Г., к.вет.н., доцент	65
Переваги та ризики діджиталізації в освіті	
Кравченко С.О., к.вет.н., доцент; Каришева Л.П., старший викладач	67
Смарт-технології в системі підготовки докторів філософії (PhD) зі спеціальності 211 Ветеринарна медицина	
Євстаф'єва В.О., д.вет.н., професор; Мельничук В.В., к.вет.н., доцент	69
Сутність та значення діджиталізації в сучасних умовах розвитку освіти	
Шерстюк Л.М., старший викладач; Дмитренко Н.І., к.вет.н., доцент; Киричко О.Б., к.вет.н., доцент	71
<i>НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	73
Актуальні проблеми підготовки докторів філософії (PhD) спеціальності «Менеджмент»	
Потапюк І.П., к.е.н., доцент; Стеценко М.О., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності Менеджмент.....	73
Вища освіта в Україні: виклики сьогодення	
Галич О.А., к.е.н., професор; Світлична А.В., к.е.н., доцент; Загребельна І.Л., к.е.н., доцент	75
Державне регулювання та нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності закладів вищої освіти на засадах діджиталізації	
Сьомич М.І., д.е.н., к.держ.упр., доцент; Компанець О.І., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії кафедри публічного управління та адміністрування.....	77
Дуальна освіта як інструмент модернізації системи соціального партнерства	
Маркіна І.А., д.е.н., професор; Фардін Аташ Бар, здобувач вищої освіти ступеня	

доктора філософії; Ткаченко В.І. , здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії; Замикула О.В. , здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії.....	79
Застосування інтерактивних методів навчання у процесі практичної підготовки докторів філософії (PhD) спеціальності «Менеджмент»	
Дячков Д.В. , д.е.н., доцент; Дюкарєв Д.С. , здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності Менеджмент; Мазіленко С.С. , здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності Менеджмент.....	81
Менеджмент енергозбереження: діджиталізація в проектуванні	
Зось-Кіор М. В. , д.е.н., професор; Пашенко П. О. , аспірант кафедри менеджменту.....	84
Модернізація освітніх технологій та освітніх програм – засіб підвищення ефективності освітнього процесу	
Дядик Т. В. , к.е.н., доцент.....	85
Онлайн навчання та наукова робота аспірантів в умовах карантину: особливості, переваги, недоліки	
Самойлик Ю.В. , д.е.н., доцент	87
Організація змішаного навчання в умовах карантинних обмежень: виклики, результати та перспективи	
Махмудов Х.З. , д.е.н., професор; Мороз С.Е. , к.пед.н., доцент; Калашник О.В. , к.т.н., доцент.....	90
Особливості акредитації PhD програми	
Дивнич О.Д. , к.е.н., доцент	92
Особливості дистанційної освіти менеджерів: тенденції розвитку	
Сазонова Т. О. , к.е.н., доцент; Федірець О. В. , к.е.н., доцент; Шульженко І. В. , к.е.н., доцент	94
Особливості підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності Маркетинг в умовах дистанційної освіти	
Писаренко В. В. , д.е.н., професор; Майборода О. В. , к.е.н.....	96
Особливості розвитку освіти в умовах Індустрії 4.0.	
Вовк М.О. , здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії; Руденко О.Г. , здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії	98
Переваги використання Zoom та Google Meet в умовах дистанційного навчання	
Іщейкін Т. Є. , к.е.н.; Олійник А.С. , к.е.н.....	100
Практична підготовка здобувачів вищої освіти в умовах діджиталізації	
Браславець Т. М. , керівник виробничої практики навчального відділу, асистент	102
Стан та перспективи реалізації гендерної політики в закладах вищої освіти Полтави	
Вороніна В. Л. , к.е.н., доцент; Овчарук О.М. , к.е.н.; Лопушинська О. В. , аспірант кафедри менеджменту	105
Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти спеціальності 075 Маркетинг	
Шульга Л.В. , к.е.н., доцент; Кошова Л.М. , асистент; Колесніченко І.А. , методист II категорії навчального відділу; Бурлака О.П. , методист навчального відділу.....	107
Формування організаційно-економічного механізму менеджменту земельних ресурсів на основі діджиталізації	
Орлова-Курилова О. В. , доцент кафедри менеджменту, права, статистики та економічного аналізу, к.е.н., доцент Луганський національний аграрний університет; Рубежанська В. О. , старший викладач кафедри фінансів, обліку та банківської справи, к.е.н., ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Севрюков В. В. , аспірант кафедри менеджменту Полтавська державна аграрна академія.....	110

Формування професійних цифрових навичок під час реалізації освітнього процесу	
Вакуленко Ю. В., к.с.-г.н., доцент; Петренко М. О., к.с.-г.н., доцент; Бондаренко М. О., методист II категорії директорату навчально-наукового інституту економіки, управління права та інформаційних технологій.....	112
Цифровізація та її вплив на освіту	
Панасенко Н.Л., к.е.н., доцент	114
Якість підготовки фахівців в умовах діджиталізації	
Калюжна Ю. П., к.е.н., доцент	117
Digitalization in the management of environmental and economic development of the enterprise	
Oleksandr Samborskyi, professor of audit department associate professor, PhD in Economics Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman; Olga Parkhomenko, associate professor of audit department associate professor, PhD in Economics Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman; Oleksandr Solod, postgraduate student of the Management Department, Poltava State Agrarian Academy.....	119
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ	122
Використання інформаційних комп'ютерних технологій як важлива умова формування проектно-конструкторської компетентності інженерів	
Антонець А.В., к.пед.н., доцент; Горик О.В., д.т.н., професор; Ковальчук С.Б., к.т.н.....	122
Дистанційне викладання фізико-математичних дисциплін із використанням Moodle та Google Meet	
Антонець А.В., к.пед.н., доцент; Флегантов Л.О., к.фіз.-мат.н., доцент	124
Навчання з використанням дистанційних технологій у процесі викладання дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці»	
Дрожжана О.У., старший викладач; Дудник В.В., к.т.н., доцент	126
Діджиталізація освіти – переваги і недоліки	
Шпилька М.М., к.т.н., доцент	129
Діджитальні реалії спеціальності «Галузеве машинобудування»	
Яхін С.В., к.т.н., доцент; Попов С.В., к.т.н., доцент; Прілепо Н.В., здобувач PhD за кафедрою технологій та засобів механізації аграрного виробництва.....	131
Інтернетизація та діджиталізація навчально-дослідницької роботи здобувача вищої освіти в умовах дистанційного навчання	
Іванов О.М., к.т.н., доцент	133
Модернізація освіти в умовах цифрової економіки	
Опара Н.М., к.с.-г.н., доцент	135
Модернізація освітньої діяльності з використанням інтернет технологій в дистанційній освіті в умовах діджиталізації	
Прасолов Є. Я., к.т.н., доцент	138
Особливості впровадження методичних технологій в проектуванні деталей та вузлів в автомобільному машинобудуванні	
Іванюта М.В., к.т.н.; Назаренко О.О., к.т.н.....	143
Формування цифрової компетентності в умовах діджиталізації освіти	
Овсієнко Ю.І., к.пед.н., доцент; Рижкова Т.Ю., старший викладач; Негребецький І.С., старший викладач	145
Функціональні аспекти управління охороною праці в умовах цифрової трансформації	
Лапенко Т.Г., к.т.н., доцент	147
Шляхи підвищення якості підготовки інженерно-технічних кадрів в умовах діджиталізації	
Ляшенко С.В., к.т.н., доцент	149

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ.....	152
Академічна мобільність здобувачів вищої освіти в умовах застосування дистанційних технологій	
Лега О. В., к.е.н., доцент; Яловега Л. В., к.е.н.....	152
Використання програми «Соната» для вирішення лабораторних завдань дисципліни «Комп'ютерний облік суб'єктів малого підприємництва»	
Дугар Т.Є., к.е.н., доцент; Левченко З.М., к.е.н., доцент; Тютюнник С.В., к.е.н., доцент.....	155
Дистанційне навчання сьогодні – пошук позитиву	
Левченко З.М., к.е.н., доцент; Єрмолаєва М.В., к.е.н., доцент	157
Дистанційне навчання у закладах вищої освіти: проблеми і перспективи	
Ільченко А.М., к.пед.н., доцент.....	159
Діджиталізація освіти в Україні: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії	
Грибовська Ю. М., к.е.н., доцент; Ходаківська Л.О., к.е.н., доцент	161
Діджиталізація освітньої діяльності в умовах пандемії	
Краснікова О.М., к.е.н., доцент	162
Інноваційні тенденції у викладанні іноземної мови в умовах діджиталізації	
Воловик Л.Б., к.філол.н., доцент	164
Напрямки вдосконалення педагогічної майстерності в сучасних умовах	
Капаєва Л.М., к.е.н., доцент	166
Освіта в умовах діджиталізації: тенденції та ризики	
Бражник Л.В., к.е.н., доцент; Чумак В.Д., к.е.н., доцент.....	168
Особливості організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання	
Тютюнник С.В., к.е.н., доцент; Романченко Ю.О., к.е.н., доцент; Красота О.Г., к.е.н., доцент	170
Особливості проведення занять з економічних дисциплін в режимі онлайн конференції	
Дорогань-Писаренко Л. О., к.е.н., професор; Єгорова О. В., к.е.н., доцент.....	172
Практичне використання скринкастів у віртуальному освітньому середовищі	
Канцедал Н. А., к.е.н., доцент	174
Проблема відповідності викладу обсягу та змісту філософії в умовах інформаційного суспільства	
Шейко С.В., к.філос.н., доцент	176
Проблеми проведення лабораторних занять при викладанні облікових дисциплін в умовах навчання з використанням дистанційних технологій	
Мокієнко Т. В., к.е.н., доцент; Прийдак Т. Б., к.е.н., доцент	177
Проблеми якості підготовки здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання	
Мац Т. П., к.е.н., доцент	179
Розвиток компетентностей «soft skills» через використання цифрових технологій навчання у закладі вищої освіти	
Подлесна Г.В., к.психол.н., доцент	181
Специфіка цифрової грамотності в навчальному процесі	
Кононенко Ж.А., к.е.н., доцент; Чіп Л.О., к.е.н., доцент	186
Тенденції модернізації когнітивно-комунікативного підходу у сфері перекладознавства	
Рева І.А., старший викладач	188
Цифрова компетентність в умовах модернізації освітньої діяльності	
Песцова-Світалка О. С., к.е.н., доцент; Рудич А. І., к.е.н., доцент; Тютюнник Ю. М., к.е.н., доцент	190
Якість освіти в умовах діджиталізації	
Пилипенко К.А., д.е.н, доцент; Кулик В.А., д.е.н, професор; Пономаренко О.Г., к.е.н., доцент.....	192

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА.....	197
Адаптація студентів до змін навчання в умовах діджиталізації	
Сукманов В.О., д.т.н., професор; Дубова Г.Є., к.т.н., доцент	197
Використання інноваційних технологій навчання при підготовці фахівців в умовах діджиталізації	
Шаферівський Б.С., к.с.-г.н., доцент; Карунна Т.І., к.с.-г.н., доцент; Желізняк І.М., старший викладач	199
Використання модернізації освітньої діяльності фахівців із дисципліни «Технологія виробництва молока і яловичини» в умовах діджиталізації	
Мороз О.Г., к.с.-г.н., доцент; Чухліб Є.В., к.с.-г.н.; Березницький В.І., старший викладач.....	201
Впровадження цифрових технологій під час викладання фахових дисциплін для спеціальностей технологічного спрямування	
Кузьменко Л.М., к.с.-г.н., доцент.....	203
Навчальний процес і сучасні технології	
Поліщук А.А., д.с.-г.н., професор; Ульянов С.О., к.с.-г.н., доцент.....	205
Оптимізація навчального процесу в умовах пандемії	
Юхно В.М., к.с.-г.н., доцент; Кодак Т.С., к.с.-г.н.....	207
Розвиток та проблеми діджиталізації навчання за спеціальністю Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	
Усачова В.Є., к.с.-г.н.....	210
Сучасні виклики та управління якістю освітньої та наукової підготовки фахівців у закладі вищої освіти в умовах діджиталізації	
Кравченко О.І., к.с.-г.н., доцент	212
Цифрові технології в закладах вищої освіти	
Мироненко О.І., к.с.-г.н., доцент.....	214
The role of digital transformations in the training specialists of food technology	
Budnyk N.V., candidate of technical sciences, associate professor department of food production; Kainash A.P., candidate of technical sciences, associate professor department of food production.....	216

Принцип системності й послідовності у змішаному навчанні означає, що пізнання навчального матеріалу студентами можливе лише у певній системі, а також у послідовному засвоєнні знань, формуванні вмінь та навичок.

Принцип адаптивності передбачає пристосування процесу змішаного навчання до пізнавальних особливостей кожного студента.

В наш час змішане навчання набуває попити, а отже впроваджуючи його у навчальний процес потрібно підібрати модель, яка для цього найкраще підходить. Існують такі моделі:

1. Ротаційна модель – це організація курсу чи предмету, таким чином, що студенти переходять між різними форматами навчання за фіксованим розкладом або на розсуд викладача, принаймні одним з таких форматів є навчання в режимі онлайн. Інші можливі формати – це робота у невеликих проектних командах, теоретичні виклади (лекції), групові проекти, індивідуальні консультації від вчителя, письмові завдання.

2. Гнучка модель – курс або предмет, в якому онлайн-складова є основою навчання здобувачів вищої освіти, навіть якщо певна діяльність і відбувається офлайн. Студенти працюють за індивідуальним, гнучким графіком, який включає різні формати навчання.

3. Модель самостійного змішування – студент проходить курс повністю онлайн, та відвідує навчальні заходи у закладі вищої освіти. Викладач у цій моделі є онлайн-вчителем. Студенти можуть пройти онлайн-курс або на території ЗВО (якщо дозволяє обладнання та аудиторія) або вдома.

4. Модель збагаченого віртуального навчання – курс чи предмет, в якому студенти зобов'язані проходити частину навчання зі своїм викладачем офлайн (тет-а-тет), а потім завершувати індивідуальні завдання самостійно

Список використаних джерел

1. Кухаренко В.М. Змішане навчання. Вебінар. [Електронний ресурс] /Володимир Миколайович Кухаренко/ – Режим доступу: <http://www.wiziq.com/online-class/2190095-intel-blended>.

2. Stracke E. A road to understanding: A qualitative study into why learners drop out of a blended language learning (BLL) environment. ReCALL. 2010. № 19 (1). P. –78.

3. Phil Bickerton. 7 Reasons Blended Learning is The Future of Training. January, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://trainingstation.walkme.com/7-reasons-blended-learningfuturetraining/>

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У СФЕРІ РОСЛИНИЦТВА

Рибальченко А. М., к.с.-г.н.

На сучасному етапі розвитку сільського господарства України важливу роль відіграє впровадження новітніх інформаційних технологій (ІТ) та досягнень науково-технічного прогресу. У наш час сільське господарство потребує оптимізації виробництва з метою одержання максимального прибутку,

раціонального використання ресурсів, у тому числі природних, захисту навколишнього середовища.

Сільське господарство в сучасному інформаційному суспільстві потребує постійного отримання інформації з численних зовнішніх джерел у будь-який час і будь-де. Висхідна інформація має бути зручною для оцінки біологічних та виробничих систем з метою продукування знань про поточний стан виробництва, прогнозування результатів реалізації управлінських рішень та сценаріїв вирішення проблем [1].

Ефективний розвиток аграрного виробництва потребує високої та ефективної системи землеробства. Інформаційні технології можуть надати істотну допомогу при вирішенні великої кількості завдань, пов'язаних із плануванням, прогнозом, аналізом і моделюванням сільськогосподарських процесів.

Високоєфективні технології збору та обробки інформації (сільськогосподарських показників), що впроваджуються, виступають інструментом досягнення поставленої мети шляхом координації виробничих процесів. В умовах інтелектуалізації аграрного виробництва новітні цифрові технології стають тією основою, який визначає технологічний рівень аграрного виробництва, змінює форми організації та управління сільськогосподарським підприємством, забезпечує високий рівень конкурентоспроможності виробника.

Останнім часом в сільському господарстві сформувався умови й докладаються значні зусилля, спрямовані на впровадження ІТ, в першу чергу тих, які реалізовані в межах прикладних комп'ютерних програм. Це програми оптимізації розміщення сільськогосподарських культур у системах сівозмін, розрахунку обсягів внесення добрив, проведення робіт із землеустрою та управління земельними ресурсами, розробки технологічних карт, якості продукції, оцінки економічної ефективності виробництва та управління технологічними процесами.

Перехід на вищі технологічні щаблі в аграрному секторі економіки потребує оновлення техніко-технологічної бази, засобів виробництва та механізмів управління сільськогосподарськими підприємствами. Виокремлюють технологічні чинники, яким слід приділяти особливу увагу при впровадженні цифровізації сільськогосподарських підприємств:

- ступінь інтенсивності технологічного розвитку аграрної сфери (можливості, частота, окупність та швидкість впровадження інновацій), особливості аграрного ринку (місткість ринку, попит на продукцію та експортні можливості), вік аграрного підприємства (визначає мотивацію до технологічного оновлення, впровадження цифрових інновацій);

- спеціалізацію та розмір сільськогосподарського підприємства (можливості вносити технологічні зміни у виробничі процеси та інтенсивність використання оновленого обладнання);

- фінансове становище підприємства (визначає можливості інвестування коштів в оновлення техніко-технологічно бази аграрного виробництва);

- технологічні можливості сільськогосподарського підприємства (наявний потенціал для впровадження інновацій, навчання персоналу використовувати нововведення, вдосконалення існуючих технологій);

- стратегія розвитку підприємства (визначає вектор важливих управлінських рішень та безпосередні інструменти впровадження нововведень);

- технологічна культура сільськогосподарського товаровиробника (окреслює сприйнятливність до технологічного оновлення та впровадження інноваційних розробок в практичну діяльність як окремого працівника підприємства, так і найвищого керівництва) [2].

Сучасне землеробство передбачає обов'язкове використання інформаційних технологій з метою якісної інтенсифікації сільського господарства. Нові інформаційні технології в сільському господарстві враховують, наприклад, неоднорідність агрокліматичних параметрів всередині поля. Облік даної інформації дозволяє диференційовано здійснювати всі технологічні операції, в тому числі диференційоване внесення добрив і засобів захисту рослин в межах поля.

Найбільш поширені інформаційні технології, що використовуються в агрономії:

- електронні карти полів і програмне забезпечення для роботи з ними; високоточне агрохімічне обстеження;

- системи навігації для сільськогосподарської техніки різних рівнів точності; моніторинг техніки (стеження за місцем розташування, рівнем палива і іншими параметрами);

- ґрунтові пробовідбірники та лабораторії для аналізу ґрунтів і продукції (в основному використовуються агрохолдингами);

- метеорологічні станції; системи картування врожайності та диференційованого внесення добрив; геоінформаційні системи та системи дистанційного зондування землі;

- технології розпізнавання образів та 3-d сканування [3].

Роль цифровізації в рослинництві полягає здебільшого у:

- здійсненні політики регулювання і вибору способів моніторингу сільськогосподарських процесів;

- ліквідації технологічного розриву між дослідниками сільського господарства, науковцями і фермерами;

- спрощенні доступу до інформації, що допомагає у прийнятті рішень (погодні умови, стан ґрунтів);

- наданні громаді і уряду інформації, необхідної для попередження стихійних лих, в режимі реального часу, а також наданні рекомендацій щодо методів зниження ризику ведення господарства;

- полегшенні доступу до ринків для продажу або придбання ресурсів, а також здійсненні маркетингу продукції і різних способів торгівлію [4].

Цифровізація аграрного сектору зміцнить конкурентні позиції вітчизняних сільськогосподарських підприємств за рахунок підвищення продуктивності праці, ефективності управління, прискореної автоматизації виробничих процесів, безпечності виробництва. Технологічний прогрес в аграрній сфері поступово

здешевлює використання цифрових технологій і останні стають більш доступними до використання сільськогосподарськими підприємствами.

Отже, цифровізація та впровадження інформаційних технологій дозволяють зберігати величезну кількість даних, аналізувати їх та на основі отриманих результатів пропонувати вирішення завдань, які б мінімізували витрати та максимізували прибутки аграрних підприємств.

Список використаних джерел

1. Павлюк Т., Волонтир Л. Використання сучасних інформаційних технологій в сільському господарстві. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2017. Вип. 38. С. 122-127.

2. Руденко М.В. Особливості впливу цифровізації на функціонування сільськогосподарських підприємств. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва*. Серія «Економічні науки». № 1. 2019. С. 202-212.

3. Ласло О.О. Впровадження технологій точного землеробства в Україні. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2011. № 1. С. 49-50.

4. Інформаційні технології: навч. посібник. Волосюк Ю.В., Кузьома В.В., Коваленко О.А., Тихонова Т.В., Нелепова А.В., Бондаренко Л.В., Мороз Т.О., Борян Л.О. Під заг. ред. А.В. Нелепової. К. : «Кафедра», 2017. 200 с.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Опара М.М., к.с.-г.н., доцент

Коронавірус, що охопив планету, як говориться, у весь рік поставив питання дистанційної освіти.

Що ж вкладається в саме поняття дистанційна освіта?

Це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та здобувачів вищої освіти на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі.

Кожній країні характерні особливості дистанційного навчання. Наприклад, в США пропонуються, в основному, програми бакалаврату з послідовним переходом на інші рівні [1].

У Великій Британії пропонуються, в основному, програми післявузівської підготовки, які організуються в партнерстві з комерційними організаціями.

Широке впровадження телекомунікаційних систем, пандемія, що примусила відійти від традиційних методів навчання, потребувала більш ефективного пошуку дистанційних форм навчання, більш детального вивчення проблем і перспектив впровадження дистанційних освітніх технологій.

Праці зарубіжних і вітчизняних науковців доводять, що основною ідеєю дистанційного навчання є створення навчального інформаційного середовища, що охоплює комп'ютерні інформаційні джерела, електронні бібліотеки, відео- та аудіотеки, книги і навчальні посібники.

Нині дистанційна освіта не відповідає цій ідеї, адже існує цілий ряд проблем на шляху впровадження дистанційних освітніх технологій.